

בית המשפט המחוזי בחיפה

ע"ח 19-04-6438 משטרת ישראל/ הונאה צפון נ' פורמן

בפני כבוד השופט יחיאל ליפשיץ

העוררת/ המשיבה
מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מיסוי וכלכלה ומשטרת ישראל -
לה"ב 433

נגד

המשיב/ העורר
נתן פורמן
באמצעות באי כוחו - עו"ד יואל גולדברג ועו"ד מיכל רוזן-
עוזר

החלטה

מבוא

1. האם ניתן לחלט באופן זמני, לפי חוק איסור הלבנת הון, את הריבית שנצברה על כספים שנחשדים ככספי שוחד והוחזקו בידי חשוד; מהן הראיות הנדרשות בשלב זה להוכחת גובה הריבית; ומהם הנכסים שיש אם בכלל לחלט בנדון. אלה ואחרות הסוגיות שעל הפרק.

תקציר הפרקים הקודמים

2. בפניי שני עררים - האחד מטעם מדינת ישראל, המיוצגת באמצעות פרקליטות מיסוי וכלכלה ומשטרת ישראל (להלן: **מדינת ישראל**); והשני מטעם מר נתן פורמן, המיוצג על ידי עו"ד יואל גולדברג ועו"ד מיכל רוזן-עוזר (להלן: **פורמן**).

3. מדובר בסבב שישי במסגרתו נפגשים הצדדים מידי מספר חודשים על רקע בקשות המדינה להאריך את תוקף החילוט הזמני על חלק מנכסי פורמן. על פי נוהג הצדדים, מרבית הבקשות עולות במעלה שלוש הערכאות וחוזר חלילה. אעיר, כי מאז החל ההליך הורו המותבים השונים מעת לעת על צמצום היקף החילוט הזמני.

4. בתמצית, פורמן, שהחזיק בתפקיד בכיר בקואופרטיב "אגד" חשוד כי קיבל בסביבות 2006 שוחד בהיקף של 1 מיליון אירו מחברת "מרצדס-בנץ", בתמורה לקידום פשרה בסכסוך בין החברות וכלל הליך בוררות בחו"ל.

5. זה המקום לציין, כי עד לאחרונה נחשד פורמן בקבלת שוחד בפרשיות נוספות אחרות, אך המדינה כבר אינה טוענת לכך.

6. החקירה בארץ החלה בעקבות בקשה שהתקבלה לסיוע משפטי בין מדינות, ממנה עלו ראיות מפלילות לכאוריות כנגד פורמן; כמו כן פנה פורמן שנת 2014 לרשויות המס בבקשה לגילוי מרצון. לאחר שהבקשה לגילוי מרצון אושרה על ידי רשויות המס, העביר פורמן לארץ מחשבונות בנק שהחזיק בחו"ל סכומי כסף ניכרים ואף שילם מס בהיקף של 7.5 מיליון ש"ח. לאחר העברת הסכומים לארץ, חולט באופן זמני חלק מרכושו (כספים וכן חילוט ברישום של 2 נכסי נדל"ן) וזאת במסגרת ההליך הפלילי שבו אנו דנים כיום. טענת פורמן כי הליך הגילוי מרצון "הכשיר" את הכספים ולכן המדינה מנועה מלחלטו נדחתה זה מכבר, כשבין יתר הנימוקים נקבע כי הליך הגילוי מרצון נגע רק לעבירות המס. בכל מקרה, לא זה הנושא שעומד כיום על הפרק.

השאלה העיקרית במחלוקת

7. במוקד ענייננו, כאמור, השאלה האם יש מקום להמשיך בחילוט זמני, לפי חוק איסור הלבנת הון, תש"ס - 2000 (להלן: **החוק**) של הסכום בו נוקבת העוררת – 7.42 מיליון ש"ח, אם לאו.

8. המדינה טוענת כי סכום זה, לפי חישובים שונים שביצעה, מהווה את סכום השוחד אותו קיבל פורמן בשנת 2006, בתוספת הפרשי ריבית שנשא הסכום כאשר הוחזק ברשותו, עד למועד תפיסתו בשנת 2016.

9. לפורמן טענות נגד בנדון כפי שיפורט להלן.

עררו של פורמן

10. במסגרת הערר אותו הגיש, טען פורמן כי יש לבטל כליל את התפיסה הזמנית של הכספים ושל נכסי הנדל"ן. נטען, כי אין יסוד סביר לחשדות כי קיבל שוחד; וגם אם יש כזה הרי שהוא קלוש ואינו מצדיק את המשך תפיסת קניינו. בהקשר זה הפנה לפרק הזמן הממושך שחלף מאז החלה החקירה כנגדו, כשלא ניתן לשיטתו לראות את סיומה.

11. אסיר ערר זה כבר בשלב זה. בית המשפט קמא קבע – ואני תמים דעים עמו – כי יש מקום להמשך החילוט הזמני, למעט סוגיית הריבית אליה אתייחס בהמשך.

12. עולה מהחומר שהוצג לפניי, כי החקירה נמצאת בישורת האחרונה וזאת לאחר שבוצעו פעולות חקירה בארץ ובחו"ל; הפרקליטות נכנסה לעובי הקורה ועל פני הדברים ההחלטה באם יוגש כתב האישום צפויה להתקבל בחודשים הקרובים ביותר. אעיר בזהירות המתחייבת, כי מדובר בחומר ראיתי לכאורי המסבך את פורמן בקבלת שוחד מחברת "מרצדס-בנץ" באופן משמעותי וההסברים שנתן, על פני הדברים, אינם מספקים.

13. מטרת החילוט הזמני הינה להבטיח את אפשרות החילוט, אם וכאשר יורשע בהליך העיקרי. בשים לב לכלל נתוני התיק ולשלב בו מצוי הטיפול בו, אני מורה על דחיית עררו של פורמן.

ערר המדינה בנוגע להחלטת בית המשפט קמא כי אין מקום לחילוט רכיב הריבית

14. המדינה מבקשת להמשיך לחלט באופן זמני רכוש (כספים ונדל"ן) בהיקף של 7,421,246 ₪, כאשר סכום זה מורכב מסך של 5.6 מיליון ₪ - הוא הסכום הנומינאלי (בהמרת 1 מיליון יורו לש"ח) שהתקבל על פי החשד בידי פורמן בסביבות שנת 2006 ובתוספת הריבית שצמחה לו במהלך השנים – עד שנתפס בחילוט זמני בשנת 2016. מדובר, לשיטת העוררת, בסכום של 1.8 מיליון ₪ נוספים.

15. המדינה הסתמכה לצורך חישוב התשואה על מסמך אותו שלח בא כוחו של פורמן לרשויות המס ביום 8.6.14 במסגרת הליך הגילוי מרצון. באותו מסמך צוין, כי הכספים שברצון פורמן להעביר ארצה ושנמצאו אותה עת בחשבונות בנק בחו"ל, צברו משנת 2002 ועד 2014 תשואה מסוימת ומנתון זה גזרה וחישבה המדינה את התשואה היחסית ל 10 שנים הרלוונטיות (2006 עד 2016).

16. במקביל, הפנתה המדינה לחישובים חילופיים אותם ערכה על בסיס ריבית פריים וריבית מט"ח, שגם הם הביאו את סכום הבסיס לעיל (5.6 מיליון ₪ משנת 2006) לסדר גודל של 7 מיליון ₪ (מ 6.99 ועד 7.7 מיליון ₪) בשנת 2016.

17. בית המשפט קמא קבע כי מדובר, בפועל, בפעם הראשונה שהעוררת מבקשת באופן מפורש לחלט את התשואה על כספי השוחד (היינו, את הסכום של 1.8 מיליון ₪), ומאליו יוצא שזו הפעם הראשונה שהיא מציגה תחשיב כלשהו בנדון. בהקשר זה הפנה בית המשפט קמא לכך כי עד כה ביקשה המדינה לחלט באופן זמני נכסים בהיקף של 10 מיליון ₪, אך אלה התייחסו הן לפרשת השוחד מחברת מרצדס-בנץ, כמו גם כספים נוספים שנמצאו ברשות פורמן והמדינה טענה לגביהם כי התקבלו בעבירות נוספות שאינן נוגעות לפרשה לעיל. כאמור לעיל, המדינה כבר אינה מייחסת לפורמן חשדות מעבר לפרשת מרצדס-בנץ. בית משפט קמא ציין, כי הגם שבית המשפט המחוזי (ובכלל זה אנוכי – י.ל.) העיר את הערותיו השונות בנוגע לאפשרות חילוט זמני של תשואת הריבית, מדובר בהערות אגב שלא נדרשו אותה עת לגופו של עניין, שכן, כאמור, "נבלעו" סכומי הריבית בין כלל פרשות השוחד בהן נחשד פורמן בעבר.

18. בית המשפט קמא הוסיף וקבע – וזה הדבר החשוב לענייננו – כי תחשיבי המדינה לעניין הריבית, אלו המסתמכים על מכתב בא כוחו של פורמן וכן אלו המסתמכים על שערי ריבית אחרים אליהם הפנתה המדינה, אינם מקימים תשתית מספקת לחילוט זמני של תשואת הריבית לעיל. משכך, בית המשפט קמא לא נדרש לדיון מעמיק בטענתו העקרונית של העורר כי מלכתחילה אין בסיס לחילוט של כספי הריבית, הגם שצוין כי אינו רואה מניעה עקרונית לכך.

וכך ציין בית המשפט קמא בהקשר זה:

"לטעמי, אין בידי המבקשת בשלב זה של החקירה תשתית ראייתית מספקת, כדי להראות את היקף הפירות שצמחו לכספי השוחד, הגם שסביר להניח כי הכסף נשא פרי במרוץ השנים. הטענה של ב"כ המשיב כי מדובר בחישוב תשואה היפותטית, מקובלת עלי.

ההסתמכות של המבקשת על מסמך, שנשלח לרשויות המס במסגרת הליך "גילוי מרצון", היא בעייתית, משום שהמבקשת סבורה כי הליך של "גילוי מרצון" היה כוזב והצהרותיו של המשיב היו כוזבות. אם כך הדבר, לא ברור, איך מבקשת המדינה כעת להסתמך על מסמך, שהיא מטילה ספק רב במהימנותו על כל פרטיו, ומדוע נותנת אמון דווקא בנתוני התשואה, לה טען המשיב.

כך גם ההסתמכות על נתוני ריבית הקיימים במשק לא מובילה אותי לקביעה, שזו הייתה התשואה שנשאו כספי השוחד – נראה כי כל החישובים, שהובאו על ידי המבקשת, הם הערכה בלבד.

מכאן, לא מצאתי כי קיימת תשתית ראייתית מספיקה בעיני גובה התשואה, שהפיק המבקש מכספי השוחד, שקיבל לכאורה, הגם שברור כי מאז קבלת השוחד הכסף אמור היה לצבור תשואה, והסכום עולה על 5.6 מיליון ₪, כפי שאף נקבע בהחלטות של בית המשפט המחוזי".

19. המדינה, כאמור, אינה מסכימה עם החלטת בית המשפט קמא.

לשיטתה, גם אם בתיקים אחרים לא חולטו עד כה הפרשי הריבית על כספי חילוט לגבי התקופה בה החזיקו נאשמים באותם כספים, אין מניעה משפטית לעשות כן ולמעשה – כך נטען, יש חובה והצדקה לחלט גם כספים אלה.

המדינה הפנתה בנדון להערוטיי במסגרת סבבים קודמים של הליך זה. כך, בע"ח 29023-09-17 פורמן נ' מדינת ישראל [*] (17.9.17) הערתי כך :

"... נתתי דעתי לטענות העורר בדבר החשד הקל לדבריו בנוגע לסכום שהינו מעבר ל 1 מיליון אירו, אך אפנה בהקשר זה להחלטתי מתאריך 12.1.17 שם ציינתי כי החילוט (גם הזמני וגם הסופי, אם וכאשר) יכול וצריך שיעשה בהתייחס גם לפירות סכום השוחד ולא רק לסכום השוחד הראשוני".

20. כמו כן טענה המדינה כי חישוב סכום הריבית נעשה על בסיס נתונים שמסר לא אחר מאשר בא כוחו של פורמן, הגם שלא צוין כמובן כי מדובר בכספי שוחד. עוד נטען, כי גם אם יידחו הנתונים שנתקבלו מבא כוחו של פורמן אזי יש להסתמך על חישובי ריבית "שמרניים" אליהם הפנתה.

21. מנגד, טען פורמן כי אין כלל מקום ומבחינה עקרונית, בהליך דנן או בכל הליך אחר, להורות על חילוט, זמני או קבוע, של הריבית שצמחה מכספי שוחד שנתפסו אצל חשוד או נאשם.

נטען, כי בתי המשפט לא הורו על תפיסה כזו מעולם, ולא בכדי. מדובר בתפיסה "תקדימית" שאין לה מקום.

22. עוד נטען כי גם אם יש מקום לתפוס את הריבית שצמחה מכספי השוחד, על המדינה מוטל נטל של ממש – גם בשלב זה – להוכיח ברמה של מעבר לכל ספק סביר מהי התשואה שצמחה בתקופה שבה היו הכספים ברשותו של פורמן. לא די בהשערות ו"ניחושים". זאת ועוד, נטען כי הסתמכות המדינה על מכתב בא כוחו של פורמן תמוהה, שכן לא ניתן לטעון שחלק מהפרטים בו כוזבים, אך בה בעת להסתמך על נתוני התשואה שצוינו בו. עוד נטען, כי המדינה לא הביאה נתונים בסיסיים אודות, לדוגמה, המטבע שבו הוחזק הסכום, מה היה אפיק השקעה, וכו'. לכן, לא מן הנמנע כי לא רק שהסכום לא נשא פירות אלא אף איבד מערכו.

ערר המדינה בנוגע לקביעת בית המשפט קמא כי יש להחזיר לפורמן 2.5 מיליון ₪
23. בעקבות החלטת בית משפט קמא כי הסכום הנוכחי שיש להותיר בחילוט זמני הוא 5.6 מיליון ₪ בלבד, הוא המשיך ודן בסוג הנכסים לגביהם ימשיך ויחול החילוט, מחד, ולגבי איזה רכוש יבוטל החילוט הזמני, מנגד. בית המשפט קמא קבע כי לנוכח כלל השיקולים הרלוונטיים – מחד, האינטרס הציבורי בהבטחת החילוט העתידי; ומאידך, חלוף הזמן, הפגיעה המתמשכת בזכויותיו הקנייניות של פורמן וחזקת החפות – יש להפחית את סך התפוסים, מזומנים ונדל"ן, באופן שההפחתה לגובה זה (5.6 מיליון ש"ח) תעשה באמצעות החזרת מזומנים לידי פורמן, ולא באמצעות הפחתת סכום הערת האזהרה על נכסי הנדל"ן. באופן זה, כך נקבע, הפגיעה בזכויותיו הקנייניות של פורמן תהיה פחותה.

24. זה המקום לציין, כי בפועל תפוסים בחילוט זמני נכסים בהיקף של 8.1 מיליון ₪ – חשבונות בנק בסכום של 3.3 מיליון ₪; וכן רישום בגובה של 4.8 מיליון ₪ על שני נכסי נדל"ן. יוצא, כי כדי לעמוד בהחלטת בית המשפט קמא על המדינה לשחרר לפורמן כספים בסכום של 2.5 מיליון ₪ מהכספים שנתפסו בחשבונות הבנק שלו.

25. המדינה טוענת כי גם אם הערר אותו הגישה בנוגע לחילוט הפרשי הריבית יידחה, יש להותיר את מלוא הכספים המצויים בחשבונות הבנק של פורמן תחת החילוט הזמני, וכי את ההפחתה בסכום החילוט עליו הורה בית משפט קמא יש לבצע באמצעות הפחתת הסכום שמעוקל ברישום מנכסי הנדל"ן. נטען, כי יש להעדיף חילוט זמני של כספים שכן מימוש נכסי נדל"ן עשוי להיות בעייתי.

26. מנגד, טען פורמן כי החלטת בית המשפט הינה אך מתבקשת. מדובר בשני נכסי נדל"ן המצויים בבעלותו הבלעדית ולא יהיה קושי לממשם. עוד נטען, כי המשך העיקול הזמני על הכספים המצויים בחשבונות הבנק שבבעלותו מונע ממנו לנהל את כספיו על פי שיקול דעתו ולממש את זכויותיו הקנייניות והחוקתיות בהם.

27. כפי שיובהר להלן, אני סבור כי יש לקבל את הערר בנוגע לחילוט רכיב הריבית ואתייחס בהמשך לסוגיה הפרקטית של אופן החילוט הזמני.

דיון והחלטה בנוגע לשאלת חילוט רכיב הריבית ורמת ההוכחה הנדרשת בשלב זה

28. התשובה לשאלה העקרונית האם ניתן לחלט את התשואה שצמחה מריבית על כספים שיש לחלט והוחזקו תקופה מסוימת בידי נאשם, נראית בעיני ברורה - שכן הדברים נקבעו באופן מפורש בס' 1 לחוק, סעיף ההגדרות, הקובע כי "רכוש" הוא:

"מקרקעין, מיטלטלין, כספים וזכויות, לרבות רכוש שהוא תמורתו של רכוש כאמור, וכל רכוש שצמח או שבא מרווחי רכוש כאמור;"

ריבית, לטעמי, הינה "רכוש שצמח" מרכוש אסור.

סעיף 21 לחוק קובע כי אם הורשע אדם בעבירה לפי סעיפים 3 או 4, יצווה בית משפט, זולת אם סבר שלא לעשות כן מנימוקים מיוחדים שיפרט, כי נוסף על כל עונש **יחולט "רכוש"** מתוך רכושו של הנידון בשווי רכוש שהושג, במישרין או בעקיפין, כשכר העבירה (ס"ק 2).

29. זו היתה אף הסיבה לכך שבגלגוליו הקודמים של הליך זה, על אף שאותה עת דובר בהערות אגב, ציינתי שאין מניעה שבגדרי החילוט הזמני יש לכלול גם את הריבית שנצברה במהלך השנים בהן החזיק פורמן בכספי השוחד שקיבל, על פי החשד.

30. יש לזכור, כי צו החילוט הזמני הינו סעד ביניים שנועד לשרת את הצו הסופי, אם וכאשר. משכך, הצו הזמני אינו יכול להיות "רחב" מידי, מחד, לבל ייווצר מצב בו בית המשפט מורה על חילוט זמני לגבי נכסים שאין היתכנות, עובדתית או משפטית, כי יחולטו בסופו של יום; אך מנגד – ובכך עסקינן כעת – יש גם למנוע מצב בו החילוט הזמני יהיה "צר" מידי, שכן במצב כזה, אם וכאשר יורשע הנאשם, לא יהיה ניתן ליישם את הוראות החוק המצוות על בית המשפט, מלבד אם סבר שלא לעשות כן מנימוקים מיוחדים שיירשמו, לחלט את רכושו.

31. לגבי הקבוצה הראשונה לעיל (חילוט זמני ביתר) אפנה, לדוגמה, לע"פ 8312/17 **ברהמי נ' מדינת ישראל** [*] (17.4.18) להלן: **עניין ברהמי**. באותה פרשה ביטל בית המשפט חילוט זמני לאחר שהגיע למסקנה כי לאור הוראות החוק והתכליות הניצבות בבסיס מוסד החילוט, לא יהיה ניתן לחלט רכוש בשווי פירות העבירה שכן רכוש זה מעולם לא הגיע לידי הנאשמים. עוד אפנה לע"פ 6145/15 **פישר נ' מדינת ישראל** [*] (25.10.2015), שם בוטל באופן חלקי חילוט זמני לבל ייווצר כפל חילוט.

32. ולגבי האפשרות ההפוכה לחילוט יתר, היינו "תת חילוט" או חילוט "בחסר", אפנה לתכליות העומדות בבסיס החילוט – כפי שצוין בעניין ברהמי, לכלי זה מספר תכליות: הרתעתית; קניינית (הוצאת בלעו של העבריין מפיו); מניעתית (צמצום אפשרות ביצוע עבירות בעתיד); פגיעה במקורות מימון של תשתיות עברייניות; ועונשית (על אף שבנדון קיימות גישות שונות).

נקבע בעניין ברהמי, כי:

"בטרם יורה בית המשפט על חילוט, עליו לבחון עד כמה פעולת החילוט המבוקשת משרתת תכליות אלה. מטבע הדברים, כאשר מדובר בחילוט זמני כבמקרה דנן, גובר הצורך לאזן בין תכליות אלה לבין הפגיעה הצפויה בזכויות והאינטרסים של הנאשם (או של צדדים שלישיים) ברכוש המדובר, לנוכח חזקת החפות העומדת לו (עניין חסדי דוד, פס' 37)."

33. בענייננו, הראינו כי הוראות החוק מאפשרות ולמעשה מחייבות, בסופו של יום ובמידה ויורשע פורמן, חילוט כספי השוחד והכספים שצמחו מרכוש זה. חילוט שכזה משרת באופן ישיר את מימוש התכלית ההרתעתית, הקניינית, המניעתית והעונשית.

34. זאת ועוד, אי חילוט הריבית שצמחה לפורמן, בהנחה שיואשם ויורשע, יביא לידי מצב, אבסורדי לטעמי, כי ימשיך להחזיק וכן ייהנה שלא כדין מסכומים בסדר גודל של מאות אלפי יורו שהגיעו וצמחו לו מכספי שוחד.

35. עוד אפנה לכך כי מנקודת מבט החוק, רכוש אסור – ובכלל זאת גם הריבית שהרכוש הצמיח – מעולם לא היה שייך לנאשם שכן הוא הושג בעבירה. זוהי למעשה התכלית הקניינית של "הוצאת בלעו של גזלן מפיו" (ע"פ 7475/95 מדינת ישראל נ' בן שטרית, פ"ד נב(2) 385, 410 וכן ר' האמור בבש"פ 6817/07 מדינת ישראל נ' סיטבון [*] (31.10.2007), פסקה 34).

36. וכעת לסוגיית קביעת שיעור הריבית. עמדות הצדדים הובאו לעיל - בקצרה, המדינה הסתמכה, לאחר שפיצלה ופילגה את מכתב בא כוחו של פורמן, על שיעור הריבית שצוין שם, ולחילופין הפנתה לשיעורי ריבית שמרניים שנהגו בתקופה הרלוונטית במשק; מנגד, טען פורמן כי לא ניתן להסתמך על המכתב לעיל שכן המדינה טוענת כי בסיסו כוזב וגם לא ניתן להסתמך על שיעורי ריבית שונים, שכן הם לא יותר מהשערות בעלמא.

37. בהקשר זה דעתי כדעת המדינה. איני סבור כי על המדינה להוכיח, ודאי לא בשלב זה, את כלל הנתונים הנוגעים לאופן שבו החזיק פורמן, על פי החשד, בכספים הרלוונטיים – היינו ביחס ל 1 מיליון אירו בין השנים 2006 ל 2016.

38. איני סבור כי מדובר בנתונים שעל המדינה יהיה צורך להוכיח, בבא העת, במידה של מעבר לכל ספק סביר. אין מדובר ביסוד מיסודות העבירה אלא בסוגיה הנוגעת לחילוט ואינה חלק מהכרעת הדין. בנוגע לחילוט, כמו גם בהקשר לרכיבים אחרים בגזר הדין כגון קנס ופיצוי, אין מניעה כי בית המשפט יעריך מהו הסכום שיש לחלט, לקנוס או לפצות. ויודגש, הערכה אינה נחושה בעלמא. גם כאשר מדובר בהערכה, על בית המשפט לבאר ולנמק מסקנתו.

39. כך, בת.פ. (מחוזי חיפה) 4039/05 מדינת ישראל נ' כהן וריטבלט [*] (גזר דין מיום 31.8.08) התייחס בית המשפט לסכום החילוט לגבי מי שהורשע במתן שוחד. בית המשפט הפנה לס' 297(א)(2) לחוק העונשין המאפשר לחייב את נותן השוחד לשלם לאוצר המדינה "את שוויה של התועלת שהפיק מהשוחד". צוין, כי הגם שהמדינה לא הוכיחה את שווי התועלת לעיל ניתן לשער

אותה. בסופו של דבר חולט סכום של 3 מיליון ₪. ערעור הנאשמים בנדון נדחה (ע"פ 7593/08 ריטבלט נ' מדינת ישראל [*] (1.9.09)). באופן דומה של הערכה, נוהגים בתי המשפט תדיר בהתייחס לרכיבי קנס ופיצוי (ר' לדוגמה דנ"פ 5625/16 קארין נ' טווק בוקובזה [*] (13.9.17)).

40. עוד ציינתי כי מצויים אנו בחילוט זמני "בלבד". אכן, אם כבר בשלב זה עולות סוגיות שיש בהן כדי להביא למסקנה כי בסוף ההליך לא יהיה ניתן לחלט, יש לדון בהן כבר כעת (ור' לעניין זה עניין ברהמי ועניין פישר) וכן יש להקפיד כי לא יבוצע חילוט זמני ביתר. יחד עם זאת, יש לזכור כאמור כי מעבר לאפשרות הקיימת שבית המשפט יעריך את שערי התשואה הרלוונטית בבוא היום, על בסיס נתונים שונים שיובאו בפניו, לא מן הנמנע כי גם פורמן עצמו, אם וכאשר, יידרש לכך בעת שיעיד (אם יעיד) להגנתו. מדובר בנתונים המצויים בראש ובראשונה בידיעתו וברשותו. על דרך ההשוואה, אפנה לפסיקה המתייחסת לשלב המעצר עד תום ההליכים ולשאלה האם על המאשימה להציג בשלב זה תוספת ראייתית מקום שזו נדרשת. הגם שקיימות מספר גישות בנדון, הרווחת היא כי הדבר נדרש בהכרעת הדין ולא לפני כן (בש"פ 4811/97 משה נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(3) 817; בש"פ 10935/08 יוסף נ' מדינת ישראל [*] (18.1.09)).

41. כאמור, נתתי דעתי לכך שאין להגיע בשלב זה למצב של חילוט זמני ביתר. בשים לב כי סכום הכספים המצויים בחשבונות הבנק של פורמן ומחולטים באופן זמני עומד על 3.3 מיליון ₪ "בלבד"; לכך כי הסכום הנומינאלי עמד על 5.6 מיליון ₪; והסכום לו טוענת המדינה – ושאושר לעיל על ידי לצורך הליך זה – עומד על 7.4 מיליון ₪; לא מצאתי לנכון בהפחתה כלשהי בהיקף הכספים שיש לחלט באופן זמני מחשבונות הבנק של פורמן. במילים אחרות, גם אם אצא מנקודת הנחה כי בבא היום, אם וכאשר יורשע פורמן, בית המשפט יקבע סכום נמוך מ 7.4 מיליון ₪ לחילוט, איני סבור – בשים לב ליחס הקיים בין היקף הכספים שבחשבונות הבנק לבין כלל מסת הנכסים, כי יש לבצע הפחתה של הכספים בחשבונות הבנק.

42. יחד עם זאת, בשים לב ל"מחיקת" החשדות מלבד פרשת "מרצדס-בנץ" ולעמימות המסוימת בנוגע לשיעורי הריבית (הגם שכאמור לעיל לא מצאתי פסול עקרוני בדרך בה נקטה המדינה בהקשר זה), סבורני כי ניתן לשקול בחיוב הפחתה של הסכום הכולל של העיקולים הזמניים לכדי 7 מיליון ₪ "בלבד" (במקום 7.4 מיליון ₪). הדבר יאפשר, בהנחה ואחד משני נכסי הנדל"ן המעוקלים ברישום מגיע לשווי של 3.7 מיליון ₪, את ביטול רישום העיקול על אחד משני הנכסים, כך שיוותר עיקול זמני על הכספים לעיל וכן עיקול זמני ברישום על נכס אחד מתוך השניים.

מכיוון שלא הובאו בפניי נתונים בנדון, יוכל פורמן לפנות בבקשה לעיון חוזר לבית המשפט קמא, בפניו יובאו כלל הנתונים לעיל והלה ישקול – בהנחה וכלל הנכסים (כספים + נכס נדל"ן) מגיעים כדי 7 מיליון ₪; בכפוף לכך כי פורמן הינו המחזיק הבלעדי בנכס ואין לאיש מלבדו זכויות או טענות בנוגע אליו (בהקשר זה נראה שיש לקבל תצהיר מגרושתו כי היא מודעת להליך ולא יהיו לה טענות בנוגע לנכס); כי יהיה ניתן למחוק את הרישום בנוגע לנכס הנדל"ן הנוסף.

43. סוף דבר, אני מורה על דחיית עררו של פורמן וכן מורה על קבלת ערר המדינה.

העיקול הזמני – כפי שיפורט להלן – ימשיך לחול למשך 120 יום מתום ההארכה הקודמת.

החילוט הזמני יחול באופן מלא על כלל הכספים המצויים בחשבונות הבנק של פורמן כפי שהיה עד כה; והיתרה – עד לסכום של 7 מיליון ₪ תיעשה ברישום על שני נכסי הנדל"ן הרלוונטיים.

כאמור בפסקה 42, פורמן יוכל לפנות לבית המשפט קמא בבקשה לעיון חוזר בבקשה למחיקת העיקול הזמני בנוגע לאחד משני נכסי הנדל"ן, בכפוף לתנאים שצוינו לעיל (כי הסך הכולל יגיע כדי 7 מיליון ₪, לבעלות בלעדית בנכס ויתר התנאים שצוינו לעיל).

44. המזכירות תשלח (פקס או נט המשפט) עותק מהחלטה זו לצדדים וכן תוודא טלפונית קבלתה. המדינה תקבל את החומר שנמסר לעיוני באמצעות מזכירות בית המשפט.

ניתנה היום, ט' ניסן תשע"ט, 14 אפריל 2019, בהעדר הצדדים.